

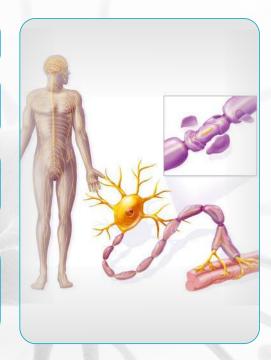
QANQLIOZID PANELI

Qanqliozidlər bir qrup qlikosfinqolipid və sinir sistemindəki bütün lipidlərin 6%-ni təskil edir.

Onlar Şvan hüceyrələrin miyelin qişasının əsas struktur hissəsidir. Sinaptik membranların və neyromuskulyar sonların strukturlarına daxil olurlar.

Qanqliozidlərin spektri mərkəzi sinir sistemində və periferik sinirlərdə fərqlidir. Qanqliozid GM1 və GD1a, motor sinirlərdə və aksonlarda ifadə edilir. Kranial sinirlərdə daha çox GQ1b qanqliozid rast gəlinir, duyğu sinirləri isə Gd1b ilə zəngindir.

Qanqliozid anticisimləri bir sıra kəskin və xroniki polinevropatiyalar fonunda rast gəlinir. Həm kəskin, həm də xroniki autoimmun polinevropatiyaların ortaq xüsusiyyəti onurğa-beyin mayesində zülalhüceyrə (protein-cell) dissosiasiyasıdır, normal və ya minimal hüceyrə keçidliyində onurğa-beyin mayesində əhəmiyyətli dərəcədə zülalın artması ilə ozünü göstərir.

QANQLIOZIDLƏRLƏ BAĞLI XƏSTƏLİKLƏR

Guillain-Barre sindromu (GBS)

Guillain-Barre Sindromu (GBS) – autoimmun etiologiyalı kəskin iltihabi dimiyelizəedən polineyropatiyadır. Xəstəliyin xarakterik xüsusiyyətləri: periferik ifliclər və onurğa-beyin mayesində zülal-hüceyrə (protein-cell) dissosiasiyası (əksər hallarda).

GBS-ın dörd əsas klinik variantları müəyyən edilir:

GBS-ın klassik forması - kəskin iltihabi demyelizəedən polineyropatiya (90% hallarda)

GBS-ın – aksonal forması - kəskin motor aksonal nevropatiya. GBS-ın bu formasının xarakterik xüsusiyyəti - hərəkət liflərinin izolyasiya edilmiş xəsarətidir. 15% hallarda hərəkət lifləri ilə birlikdə duyğu (sensor) liflərdə zərər görür.

Miller-Fiser sindromu

Miller-Fişer sindromu (FS)

Miller-Fişer sindromu (**Miller-Fisher syndrome (FS))** - GBS sindromunun bir forması olaraq, parezlər zamanı oftalmoplegiya, beyinciyin ataksiyası və arefleksiya kimi fəsadlarla xarakterizə olunur.

Multifokal Motor Nevropatiya (MMN) Multifokal Motor Nevropatiya (MMN): Xəstələrin 80% -i gənc kişilərdir. Əsas təzahürü ətrafların distal hissələrində, əsasən əllərdə, irəlliyən assimetrik parezlərdir. Yalnız 10% hallarda, zəiflik əllərin və ya alt qisimlərin proksimal hissələrində özünü birüzə verir.

Xroniki İltihabi Dimiyelinizə edən polinevropatiya (CİPD) Xroniki İltihabi Dimiyelinizə edən polinevropatiya (Chronic inflammatory demyelinating poleneuropathy (CİPD)) proksimal və distal əzələlərin simmetrik zəifliyi və simptomların 2 ay ərzində inkişafı ilə xarakterizə olunur. Xəstəliyin simptomları GBS (Guillain-Barre Syndrom (GBS)) ilə oxşardır. Lakin, 2 ay ərzində xəstəliyin inkişafı GBS-dən fərqləndirilir. CİPD Guillain-Barre sindromlu xəstələrin 3-10% -də inkişaf edir.

✓ Gangliozid paneli GM1, GM2, GM3, GD 1a, GD 1b, GT 1b, GQ 1b (İg M/İg G)

ANTIGEN

ANTIGENLƏ BAĞLI XƏSTƏLİKLƏR

CM

- GBS-ın klassik forması

- Digər kəskin poliradikulonevritlər (AMAN, AMSAN)
- Multifokal Motor Nevropatiya (MMN)

GM2, GM3

- Infeksiya fonunda inkişaf edən GBS
- Xroniki İltihabi Dimiyelinizə edən polinevropatiya (CİPD)

GD1a

- Kəskin poliradikulonevritlər (AMAN, AMSAN)
- GBS ciyin, boğaz və orifarengial əzələlərin zeyifliyilə

GD1b

GBS ataksiyası

- CANOMAD Sindromu (xroniki ataktik nevropatiya, oftalmopleqiya, monoklonal komponent İgM, soyuq aqqlyutinin)
- Motor nevropatiya monoklonal komponent ilə

GT1b

- CANOMAD Sindromu (xroniki ataktik nevropatiya, oftalmoplegiya, monoklonal komponent IgM, soyuq aqqlyutinin)

GQ₁b

- Miller-Fişer sindromu
- GBS Sindromu çiyin, boğaz və orifarengial əzələlərin zəyifliyi ilə
- GBS Sindromu ataksiya və oftalmoplegiya ilə.

Əksər hallarda xəstəlik kəskin respirator və bağırsaq infeksiyalarından 2-4 həftə sonra xəstələrin 50-70% inkişaf edir.

İnfeksion agentlər: Campylobacter jejuni (O:19), Sitomeqalovirus (CMV), Ebstein-Barr Virusu (EBV), Herpes Simpleks Virusu (HSV), İnsan İmmun Çatışmazlığı Virusu (HİV), Hepatit B Virusu, Mycoplasma Pneumonia, Haemophilus İnfluenza və s.

GBS xəstəliyinin yaranmasında C.jejuni əsas rol oynayır. C.jejuni lipopolisaxaridləri qanqliozid GM1 və GD1b ilə yuksək oxşarlığa malikdir, ona görədə bu patogen orqanizmlərə qarşı yaranan anticisimlər öz hüceyrə membranlarının qanqliozidlər ilə bağlanır. "Molekulyar mimikriya" adlanan fenomen xəstəliyin əsas patofizioloji mexanizmidir.

GT1b

Qanqliozid GQ1b – Miller-Fişer sindromunda əsas rol oynayir (80%).

GM1

GM2

GM₃

GD1a

GD1b

GQ1b

Function control

